

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ซิม

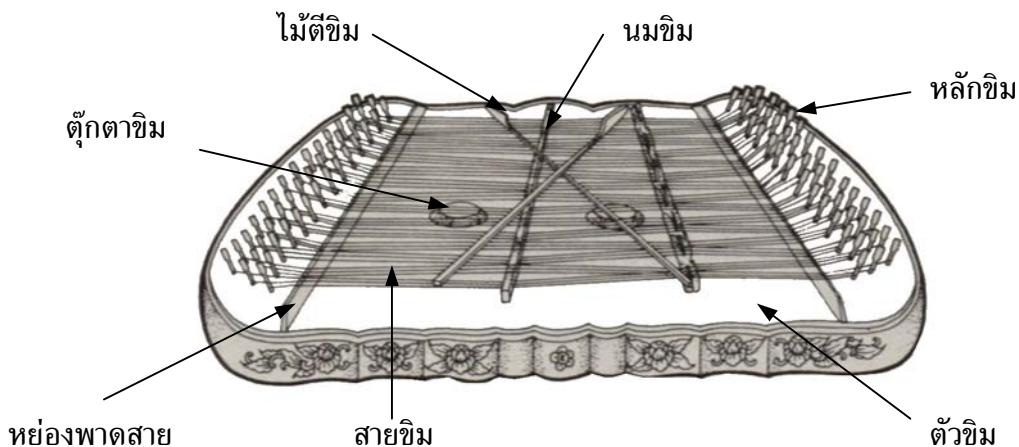
๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะซิมสายที่ทำจากไม้ ทองเหลือง และสแตนเลส ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องดนตรีชนิดอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ซิมแผ่น ซิมจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ซิม หมายถึง เครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสายชนิดหนึ่ง ตัวซิมทำจากไม้ ส่วนประกอบอื่นทำจากไม้ ทองเหลือง หรือสแตนเลสเป็นหลัก โดยคัดเลือกไม้ที่เป็นชนิดและอายุที่เหมาะสมมาฝึ่งให้แห้ง แล้วแปรรูปเป็นตัวซิม ฝาซิม และไม้ตีซิม ชัดมันให้เรียบ อาจทาสีหรือไม่ก็ได้ ทาสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม แล้วนำอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียง ได้แก่ หลักซิม นมซิม หย่องพาดสาย ตักตาซิม สายซิม และค้อนซิม มาประกอบกับตัวซิม ดังรูปที่ ๑ มีการเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องได้มาตรฐานตามระบบเสียงไทย และสัมพันธ์กับระดับเสียงของเครื่องดนตรีไทยชนิดอื่น สามารถนำไปบรรเลงในวงดนตรีไทยประเภทต่างๆ และบรรเลงตามโอกาสต่างๆ ได้จริง มีสองลักษณะคือ ซิมผีเสื้อ และซิมกระเป่า

รูปที่ ๑ ตัวอย่างซิม

(ข้อ ๒.๑)

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ตัวขิม

ต้องมีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นไปตามลักษณะที่ดีของขิม ด้านในกลวงและมีกล่องเสียงรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ด้านล่างอาจเจาะเป็นช่องแบบลิ้นชักสำหรับเก็บค้อนขิมหรือไม้ก็ได้ มีส่วนประกอบของอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียงครบถ้วน มีคุณภาพดี และอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เนื้อไม้ที่ใช้ทำตัวขิมต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง

๓.๑.๒ การประกอบ

รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน

๓.๑.๓ ฝาขิม

ต้องมีลักษณะเดียวกับตัวขิม เมื่อนำมาปิดบนตัวขิมจะต้องปิดสนิทพอดี เนื้อไม้ที่ใช้ทำฝาขิมต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง

๓.๑.๔ ไม้ตีขิม

ต้องทำจากไม้ไผ่หรือไม้ชนิดอื่นที่เหมาะสม เหลาบาง ๆ โคนที่จับหนา ส่วนกลางแบนและอ่อน ส่วนหัวต้องมีวัสดุเสริมที่ทำให้เสียงนุ่ม ไม่กระต้างเวลาที่ตีลงบนสายขิม ไม้ตีขิม ๑ คู่ต้องทำจากไม้ชนิดเดียวกัน มีความกว้าง ความยาว และน้ำหนักใกล้เคียงกัน

๓.๒ การทาสี (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง เมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่หลุดติดมือ

๓.๓ การขัดมันและการเคลือบเงา

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก

๓.๔ การใช้งาน

เมื่อตีด้วยไม้ตีขิมแล้วระดับเสียงที่ได้ต้องเป็นระดับเสียงที่ถูกต้องตามระบบเสียงไทย สัมพันธ์กันทุกเสียง และต้องมีเสียงกังวานแต่ไม่ยาวจนเกินไป แต่ละเสียงต้องชัดเจน ไม่แตกพร่า

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุขิมในภาชนะบรรจุที่สะอาดแห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับขิมได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

- ๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุขิมทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ขิมผีเสื้อ ขิมกระเป่า
 - (๒) ขนาดหรือมิติ
 - (๓) เดือน ปีที่ทำ
 - (๔) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา
 - (๕) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ขิมลักษณะเดียวกัน ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าขิมรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
 - ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การทาสี การขัดมันและการเคลือบเงาและการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่าขิมรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
ตัวอย่างขิมต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าขิมรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การทาสี การขัดมันและการเคลือบเงา และการใช้งาน
- ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบขิมอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
 - ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	ตัวขิม ต้องมีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม เป็นไปตามลักษณะที่ดีของขิม ด้านในกลางและมีกล่องเสียงรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ด้านล่างอาจเจาะเป็นช่องแบบลิ้นชักสำหรับเก็บค้อนขิมหรือไม่ก็ได้ มีส่วนประกอบของอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียงครบถ้วน มีคุณภาพดี และอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม เนื้อไม้ที่ใช้ทำตัวขิมต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกีดกั้นของแมลง	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ รอยต่อต้องประณีต ไม่มีรอยแตกร้าวหรือตำหนิที่เกิดจากการประกอบ เมื่อประกอบแล้ววัสดุต้องติดแน่น คงทน	๔	๓	๒	๑
	ฝาขิม ต้องมีลักษณะเดียวกับตัวขิม เมื่อนำมาปิดบนตัวขิมจะต้องปิดสนิทพอดี เนื้อไม้ที่ใช้ทำฝาขิมต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก ร่องรอยการเจาะกีดกั้นของแมลง	๔	๓	๒	๑
	ไม้ตีขิม ต้องทำจากไม้ไผ่หรือไม้ชนิดอื่นที่เหมาะสม เหลาบางๆ โค้นที่จับหนา ส่วนกลางแบนและอ่อน ส่วนหัวต้องมีวัสดุเสริมที่ทำให้เสียงนุ่ม ไม่กระต้างเวลาที่ตีลงบนสายขิม ไม้ตีขิม ๑ คู่ต้องทำจากไม้ชนิดเดียวกัน มีความกว้าง ความยาว และน้ำหนักใกล้เคียงกัน	๔	๓	๒	๑
การทาสี (ถ้ามี)	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง เมื่อลูบผลิตภัณฑ์แล้วสีต้องไม่หลุดติดมือ	๔	๓	๒	๑
การขัดมันและการเคลือบเงา	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ และไม่มีผลต่อคุณภาพเสียง ไม่เป็นเม็ด เป็นตุ่ม เป็นคราบ กรอบ แตก หรือหลุดลอก	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อตีด้วยไม้ตีขิมแล้วระดับเสียงที่ได้ต้องเป็นระดับเสียงที่ถูกต้องตามระบบเสียงไทย สัมพันธ์กันทุกเสียง และต้องมีเสียงกังวานแต่ไม่ยาวจนเกินไป แต่ละเสียงต้องชัดเจน ไม่แตกพร่า	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ